

SZERKESZTŐSÉG
és

KIADÓHIVATAL

hová a dolgozatok
és előfizetési pénzek
küldendők:Kolozsvár, Ref. Theologia
2. számú lakás.

VASÁR NAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

AZ ERDÉLYI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET „EGYHÁZI
ÉRTEKEZLET“-E TÁMOGATÁSÁVAL
SZERKESZTIK:

NAGY KÁROLY, **VAJDA FERENCZ,**
ref. theol. tanár, felelős szerk. sz.-lónai pap, főmunkatárs.

Megjelenik minden vasárnap egy iven.

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 4 korona. Negyedévre 1 korona.
Félévre . . . 2 korona. Egy szám ára 10 fillér.

Sötét bünök.

*És láték és hallék az égnek közepette egy
Angyalt repülni, ki ezt mondja vala nagy szóval:
Jaj, jaj, jaj a föld lakóinak.* (Jel. könyv.
VIII. 13.)

Hallod-e szózatot bünbe merült világ? Az Isten angyala szüntelen ott repked fejed felett és kiáltja feléd e szózatot, de te nem látod, nem hallod. A te szemeid vakok, a te füleid süketek. Mit látsz, mit hallasz tehát? Semmit a mi jó, igaz, tiszta, a mi Istenhez vezérel. Mindent, a mi rossz, a mi undok, a mi szennyes, a mi lelánczol a bün posványába. Valóban megdöbben az ember a mai bünös világ látásán. Jobb érzelmünket, nemesebb gondolatunkat, a mi még megmaradt lelkünkben, szeretnők onnan egészen kiirtani, hogy semmit észre ne vegyünk. Szeretnénk a sötét föld alá rejteznünk, hisz a menyország fénylő birodalmának ajtai immár úgy is bezárultak előttünk, csak hogy ne éljünk ezen a bünös világon. Jaj, jaj, jaj a föld lakóinak!

Nem tudom, hallottad-e, atyámfia az Urban, hogy Budapest székvárosában, Magyarország szívében, milyen sötét bünök kaptak lábra. Oh, jobb volna, hogy ne is halljad, ne is tudjad, mert még a pusztá hallása is megmértelyezheti ártatlan szívedet. Emberi formában öltözött, undok vadállatok hét-nyolcz éves kis leánykákat használnak fel aljas ösztöneik kielégítésére. És, hozzá akadnak asszonyok, lelketlen kufárok, a kik segédkezet nyujtanak a sötét bünök végrehajtására. Tetézi az aljas bünt az, hogy a gonosztevők magas állású ur emberek, míg a szerencsétlen, örökre megbélyeg-

zett áldozatok a munkás nép gyermekei. Hogy mennyire alá süllyedt a főváros erkölcsisége, arról alig lehet fogalma egy istenfélő keresztyén embernek. Megezik az is, hogy legénykék és leánykák rendszeren találkoznak egymással és folytatják a paráznság sötét bünét. A tolvajságokról, csalásokról, fosztogatásról, gyilkosságról nem is szólunk mert azokat szinte már megszoktuk. Hanem sajnálattal szólunk a családi élet szentélyének kirablásáról. A férfi, ha kihuzta lábát szobájából, soha sem biztos, hogy mig oda van, családi boldogságát nem dulják-e fel. Vagy, a legtöbb nem is törődik családjával. Ha az ő házi szentélyébe betolakodtak, ő is megy és feldulja a más házi békéjét. Jaj, jaj, jaj a föld lakóinak.

De, vajjon a testet és lelket megölő sötét bünök csak Budapesten ejtették rabigába az embereket? Ne szépítsük a dolgot, mert a mig azt hisszük magunkról, hogy mibennünk nincs semmi fogyatkozás: addig még mindig a bünben vagyunk, Be kell ismernünk, hogy a sötét bünök ország-szerte el vannak terjedve. Melyik község az, nem is szólva a városokról, a melyben legalább is 10—15 pár vadházas ne élne? Nem olvastuk-e, hogy a Bácskában még az iskolás gyermekek is vadházasságban élnek a szülők tudtával? És nincsen-e elterjedve minden felé az a rossz szokás, hogy a sor alá kerülő ifjak még 17—18 éves korukban elszöktetik az iskolából alig kikerülő leánykákat, s mikor eljő a házasság ideje, egy pár viruló ifju helyett, egy pár összetöpörödött, vén ember áll a pap elé. Hát a fonók, és a felügyelet nélküli tánczok, vajjon széles e hazában nem mértelyezték-e meg az ártatlan gyermeki szíveket?

Budapestet a bűnben követi a többi város és a falu mind.

A bűnnek zsoldja a halál. Az a halál, melyből nincsen feltámadás, mely után nem következik örök élet. Én magyar nemzetem, sötét bűneiddel ebbe az örök halálba akarsz-e rohanni? Azt akarod-e, hogy sirkövedre minél előbb felírják: Élt egy nép a Tisza mentén. A ki életét nem a valásra alapítja, az elveszett. Te nem állasz a valláson; nem öltötted fel a Krisztus evangéliumát. Az angyal int: jaj neked, jaj a föld lakóinak. Mig nem késő, kelj fel a te bűneidből. Térj a Krisztushoz. Uj életet csak vele kezdhetsz. Még nem késő. Gondolkozz . . .

Siculus.

A nőegyletekről.

És most midőn gyenge tehetségem szerint röviden összegezve rámutattam legtöbb nőegyletünk helytelen működésére, a helyes jótékonykodás minden irányban való áldásos voltára, miről különben eleget beszélni nem lehet, megkísértem az utat a helyes irányban megmutatni. „Zörgessetek és megnyitattik“ ezt mondja Jézus. Ez áll nőegyleteinkre is, mert sajnos, azt hiszem, még kevesen zörgettek és mégis, nem kell nekik a kezdet nehézségeivel küzdeni, előttük a példa, ezeket követni kell. Ezelőtt 15—16 évvel még semmi anyagi alappal sem bírva, egy-egy szobába összegyűlve tengtünk a szegényeknek és nehezen összegyűjtött

pénzből segélyeztünk, ma Isten áldásával e szerény munkával kezdett segélyezésből sok ima, nehézség, küzdelem, önfeláldozás, nyugalom és kitartás után a legszebb keresztyén alapon nyugvó és K. szeretet munkát kifejtő Loránffy Zsuzsanna egyesület áll fenn. Minden nőegyletnek van kisebb-nagyobb tőkéje, semmi másra nincs szükség, mint meghozatni a L. Zs. egyesület alapszabályait 10 évi működéséről szóló évkönyveit és az általa kiadott Olajág című lapot (Vargha Gyuláné, Bpest IX. Kálvin-tér 7.) egy gyűlést egybehívni és a felsoroltakat felolvasni. A hatás nem maradhat el és ezt követi a vágy, ugyanezt a szép, magasztos munkát végezni. Nekem tetszenék, ha mind fiók egyesületekké alakulnának át, mint már pár helyen, vagy mint más városokban, a nevet vennék fel, de fő mindenestre, hogy a szellemét ültesse át egyletében, ez Istennek tetsző munkát gyakorló nemes irányu egyletnek, a minden hónapban megjelenő Olajágat egy e célra rendezett összejövetelen fel kellene olvasni, és buzdítani a férfiakat is egy ilyen egylet alapítására, melynek áldásos voltának vázolására nem találunk szavakat. Mig a most serdülő fiatalság kezében nyugszik drága hazánk sorsa, ilyen irányba vezetve e nemzedéket, nem kellene aggodalommal tekintenünk a jövő elé. De hogy mindennek életbeléptetése mielőbb megtörténhessen, minden nőegylet áldozzon tőkéjéhez mérten és kérjék a L. Zs. és Ref. Ifjúsági egylettől kivitelét az 1895. július 5-ikén kezdődő baseli congressuson megpendített eszmének: utazó titkár, vagy missionarus alkalmazását, ki az átalakítást minden helyen keresztül vinné, a vi-

A szabadba.

Ki vágyom, ki a szabadba
Erdőre, mezőre . . .
Elég volt már a szobában
Untat levegője.
Hisz a tavasz megérkezett,
Uj ruhába a természet
Fény, illat áradoz,
Még méh is fáradoz,
Gyűjtve édes mézet.
Kis virágról, virágra száll,
A mig nappal van, meg nem áll;
Igy szállnék én is már,
A sok éneklő vár,
Künn az erdőn, künn a mezőn,
Más világ van, oh Teremtőm!
Miért is nem lehet,
Élni az életet.
Ugy, le ott künn a szabadba,
Elmerengye gondolatba
Minden küzdés nélkül,
Mentve gyötrelmetül!
Oh, mi más világ is lenne,
Nem volna gyűlölség benne,
Ember nem támadna másra;
Mint a másvilágba?!

H. Szántó István.

A kisértet.

Kontrás Juon becsületes oláh ember volt. G. faluban lakott, szülői szegény emberek voltak, azért Juon már gyermek korában cselédnek állott be. Olyan hűséges, becsületes cseléd volt, hogy a gazdák kapva-kaptak rajta. Juon minden évben más-más gazdához szegődött; nem azért, mintha megunta volna egy háznál, hanem azt tartotta, hogy minden háznál tanul valami új dolgot.

Juon takarékos legény is volt úgy, hogy mikor katonasor alá került, már néhány forintocskája gyarapította önmagát a városi takarékpénztárban, — kiszolgált a három évi katonáskodást. Azután hazajött, megnősült. Feleségével kapott pár darab földcskét is.

A házassággal volt egy kis kellemetlensége. A vén Gordánné ugyanis rá akarta varrni Juonra az ő rest Flórikáját. Juonnak azonban nem tetszett Flórika, hanem elvette Anyisziát, kinek anyja, apja a legbecsületesebb hirben állottak, azután meg Juon is látta azt, hogy mennyivel jobban. ál a dolog az Anyiszia, mint a Flórika kezében. A vén Gordánnénak igen rossz hire volt a faluban, a vén boszorkánynak nevezték s szentül hitte mindenki, hogy a vén rücskös képű asszony állati formába tud bujni s megront mindenkit, aki őt megharagítja. — Juonnal eleinte szép szerével próbált.

szonyokhoz mérten és tanácscsal támogatná a nehézséggel küzdőket.

Hányszorosan megtérülne a hozott anyagi áldozat lelkiekben, a keresztyén szellem bevonulása által, minden egyes tagnak beléletén meglátszanék, hogy Krisztus Urunk példáját követi és valódi buzgó ima után az anyagi áldás sem maradna el, mint a bpesti Lorántffy Zsuzsanna egyesületnél látható, hol legelső sorban a sok együttes, áhítatos, forró szívnek tulajdoníthatjuk a gyönyörű eredményt. Még sokat írhatnék e tárgyról, de csak arra szoritkozom, hogy rendeljék meg az „Olajágot.“

Egy előfizető.

A getsémáné kertben.*

Uram! Az éj leszáll, szívem remeg,
Halkan suttognak a falevelek,
A Kedron tükrét csillogtatja:
A rókának vagyon barlangja,
Madar fészket rakhat az ágon,
S fejét nincs hely, hol e világon
Az embernek fia lehajtsa.

Lelkem veled busul a halálig,
Ki tart ki végig, mindjárt elválík?!
A kis csapat csüggedve dől ki:

*) Mutatvány szerzőnek most megjelent verskötetéből. Szers.

mézzel, kalácscsal édesgette házához, de mikor látta, hogy nem ér cél, hanem jegyet váltott Anyisziával, megfenyegette Juont, hogy: „Megállj kutya, ezt megkeserülöd, ezt megkeserülöd, ezért megrontalak.“

Juon azonban nem ijedt meg. Szolgált ő legény korában a „magyar papnál“ is. A magyar pap megengedte, hogy esténként jelen legyen ő is azon a gyülekezeten, melyet a tiszteletes ur egyházi estének nevezett. Az ilyen egyházi estéken a tiszteletes ur sok szép történettel okosította az embereket; az ilyen egyházi estéken tanulta meg Juon, hogy van bizony kísértet, de az nem buvik sem macskabőrbe, sem seprűn nem lovagol, hanem itt jár köztünk két lábon, emberi formában: *ez a kísértet a rossz lelkiismeret*, mely bizony elégszer megrontott már sok szegény embert.

Kontrás Juon nem is sokat törődött a vén boszorkány átkozódásaival, pedig a falusiak eleget ijesztgették, hogy ne merje el venni Annyisziát, mert megrontja, koldussá teszi a vén boszorkány. Juon nem félt. Anyiszia már inkább hitelt adott az ijesztgetésnek, hanem annyira szerette Juont, hogy ha a halállal egyet jelentett volna feleségévé lenni, mégis hozzá ment volna.

Amint a farsang érkezett, Juon és Anyiszia megesküdték.

Majd kinyílt a tavasz. Juon és Anyiszia bol-

Kinek hatalma, im' nem földi,
Ki uj eget s földet ígére,
Vakon rohan haj! a vesztébe,
S szívét a bu fenékig tölti.

Együtt vivom meg a szörnyü harczot,
Mig vért veritékez dicső arczod,
Akik hozsánnával fogadtak,
Az emberek most cserbe' hagytak,
Hatalmasok mind elítéltek,
S égi atyád hiába kérded,
Neked kell döntení magadnak.

Nem mulhat el a bus üröm pohár...
De rémes nagy tusád megviva már,
Halálod megpecsétli élted,
Mi rajtad földi most letészed,
Ki voltál, s vagy örök időtül,
Az isten benned megdicsőül,
S lelkem sirodtól már nem félhet.

Uram! Te győztél! Én gyarló vagyok:
A kétség kinja közt leroskadok,
Pályám felében, összetörten,
Kigunyolnak, mert nagyratörtem,
A bennem bizók elmaradnak:
Mutasd Te meg rajtam hatalmadat,
Hogy hivatásomat betöltsem!

Albert Főssef.



dogan dolgozgattak. Megszántották, bevetették a kukoricza földet. Kettecskén vigan énekelve megkapálgatták vetésöket. Az Isten adott bő áldást úgy, hogy ősszel két kast is kelle készíteni, hogy a sok tengerit elhelyezhessék. — Azután elvetették az őszi buzát. — Mikor a zordon tél megrázta fehér szakállát, Juon minden őszi munkát elvégzett. Egy kis süldöcske meghizott már. Ezt leölték. Az asszonyka izletesen feldolgozta a húását, a szalonnáját, besózta s felakasztotta a padláson a kakasülőre, a szalonnának ott a rendes helye gondolta az asszony.

— Na, Anyiszia, most már van, mit enni, csak elélünk a télen.

Az asszonyka boldogan mosolygott férjére, megölelte, megcsókolta, megczirogatta s azután búsan felsóhajtott.

— Mi lelt drágám? kérdi Juon.

— Hagyd el, meghasad a szívem, ha arra gondolok, hogy az a vén boszorkány Gordáné megcsufol bennünket.

— Hehehe . . . nagyot kaczag Juon, hát te még attól félsz? Mire való ez az én két erős karom, ha meg nem tudnálak vele védelmezni?!

Az asszonyka látszólag megnyugodott. Munkához látott.

Két nap telt el a disznóölés óta. — Este van.

Isten ígéje.

A munka és a munkások.

Az aratásra való gabona jóllehet sok, de a munkások kevesen vannak, kérjétek azért az aratásnak Urát, hogy bocsássa ki az aratókat az ő gabonájába.

Luk. X. 2.

Aratásnak ideje van. Arany kalászokat ringat a délibábos magyar alföld. Mindenütt, a hol az eke járt s a földmives magvakat szórt: az isteni gondviselés megáldotta a munkát, gazdag aratást adott. Az aratásra való gabona sok. Oh, de hogy sok, sohajtod talán keresztyén felebarátom. Hiszen még nem is elég, nemhogy sok volna. Ime: itt vihar dulta fel kezeink munkáját, amott aszály, forróság semmisítette meg a termést. Hányan maradtak mindennapi kenyér nélkül, a kik vetettek volt jó reménységgel. És hányan vannak olyanok, a kik még nem is vetettek volt, hanem a más keze munkájából várták a kenyeret.

Én mégis azt mondom, az aratásra való gabona sok; mert a mi van, a mit megtartott a jó Isten: azt érdemedden felül adta. Milyen bölcs, milyen előre látó a jó Isten. Ha úgy ítélné, mint mi ítélünk, ha úgy jutalmazna, a mint mi érdemeljük: bizony, még félannyi kalangya sem ékesítené határainkat. De, az isten bölcsőbb gazda, mint mi vagyunk: többet ad, mint a mennyit érdemlünk. Az ember milyen telhetetlen, milyen nagyravágyó, soha sem elég, a mennyi van, még

mindig többet kíván. De azt soha sem tekinti, hogy az eredmény sok tekintetben az ő munkájától is függ. Az aratásra való gabona sok. Isten számos megélhetési forrást nyitott fel a magyar ember előtt. Földünk termékeny, milyen kevés van e világon; hegyeink tele vannak drága kövekkel, nemes érczekkel. Erdő, mező mind megannyi gazdagon jövedelmező megélhetési forrása a magyar embernek. Nem igaz-e tehát, midőn azt mondjuk, hogy az aratásra való gabona sok? És nem igaz-e, ha utána tesszük azt is, hogy *a munkások kevesen vannak*. Magyar népünk a magyar föld gazdagságát még nem tudja kellőképpen kihasználni. Ezért találkozunk a földi szegénységnek, a testi nyomornak olyan elszomorító jeleivel. *Kérjétek azért az aratásnak Urát, hogy bocsássa ki a munkásokat az ő gabonájába.*

Te, ugy-e bár, keresztyén felebarátom, csupán a testi munkára gondolsz. Jól van. Ebben is csupán Isten adhat áldást. Itt is csak Őt kell kérni. De a Jézus, midőn a fenti szavakat mondá, a lelki mezőkre gondolt. Előtte az istenországának munkája és annak munkásai állottak. Szomorú kép, vihardulta mező állott a Megváltó előtt. Elszomorodott a sok bűn, a sok emberi gyöngeség látásán. Isteni lelke megesett a nép tudatlanságán, lelki vakságán s a farizeusok dölyfösségén. A nép éhes és szomjas volt, de nem vala, a ki őket kiélegítse, nem volt, ki az isten országának drága kincseit neki nyujtsa. Vajjon nem az a szomorú mező áll-e mi előttünk is, midőn a magyar társadalomra tekintünk? Mennyi fájó sebe, mennyi buja-baja van a magyar embernek is; milyen be-

— Juon és Anyiszia elvégezvén rendes estéli imájkát, nyugalomra tértek.

Alig hogy eloltották a gyertyát, egy nagy zuhanást hallanak a padlásra.

Juon figyelmessé lesz. Hall egy második, harmadik zuhanást. „Ejnye — gondolá — csak nem a szalonát akarja valaki ellopni.“

Hamar felöltözködik, lámpást gyújt. Az aszszonyka meg van rémülve: „Juon — mondja — ne menj fel a padlásra, hátha agyon talál ütni az a tolvaj.“

— Még senkitől sem ijedtem meg.

— De hátha puskája van annak a gonoszoknak?

Juon mivel sem törődve, fölment a padlásra, de nem talált sehol senkit, semmit, pedig összekutatott minden zugot

Nincs ott semmi — mond Juon — hátha csak a szél döngette az ablakot.

Ismét eloltja a gyertyát. Hát ismét kezdődik a padlásra a tompa zuhanás . . . kop . . . kop . . . kop . . .

Anyiszia meg van rémülve. Juon boszankodik. Ismét fölmege a padlásra, ismét összekutat mindent . . . Sehol senki, semmi.

Lejön Juon a padlásról s elmondá Anyisziának, hogy most már nem hiszi, hogy ismétlődjenek

a dübögés. De alig, hogy sötét lett a szobában, ismét hallszik a zaj: kop . . . kop . . . kop . . .

Ez már mégis szörnyű! — boszankodék Juon — s harmadszor is fölment a padlásra, megdöngette a fedelet, a kémény oldalát, most sem talált semmit.

Azon éjjelen többé nem ismétlődött a dübögés, de Anyiszia anynyira kétségbe volt esve, hogy egy szembehunyást sem tudott aludni, anynyira félt, anynyira meg volt rémülve, hogy mégis csak utol érte őket a vén Gordánné átka, mégis csak meg akarja őket csufolni.

Reggelre kelve mindketten összetörve, álmatlanul keltek fel. A szomszédok nem győzték eleget tudakolni, hogy: te Anyiszia, te Juon, mi koczogtatta a házad fedelét az éjjel? Az ifjak elbeszéltek a történeteket.

Másnap, harmadnap, egész héten át minden este ismétlődött a tompa zuhanás. Amint a lámpát eloltották, csak kezdődött: kop . . . kop . . . kop . . . és Juon semmiképen nem tudott nyomára jönni, mi okozza a dübögést.

(Vége köv.)



teg az anyaszentegyház fejében és tagjaiban. Bizony, sok az aratásra való gabona, de az arató keres. Hol vannak a régi lelkes bajnokok, hol vannak az erős hitű ősök, kik a református egyházat, s abban az evangélium drága igazságait nekünk megtartották? Kérjük az aratásnak Urát, hogy egyházunk minden egyes tagjában adjon buzgó munkásokat, kik a Krisztus igaz tudományáért meglankadás nélkül munkálkodjanak, csak úgy lesz a magyar nép testben lélekben nagy és gazdag.

V. Z.

Hazai krónika.

Hazafias rendelet.

A kolozsvári királyi ítélőtábla elnöke az alatta álló törvényszékekhez és járásbiróságokhoz körrendeletet intézett, melyben azokat felhívja, hogy ezentul a bíróságok előtt előforduló ügyekben a felek keresztnévét az iktató és mutatókönyvekben magyar nyelven vezessék be, ugyszintén, hogy a jelentkezésre felhívott felek, tanúk és szakértők neveit magyar nyelven kiáltsák ki. A tárgyalásról éstanukihallgatásról felvett jegyzőkönyvekben szintén a magyar névnek kell szerepelnie. Az oláhtulzó lapok e rendelet hírére nagy zajt csapnak és felszólítják az oláh ügyvédek, hogy mindenképpen igyekezzenek a táblai elnököt ezen rendelet viszonására birni. A dévai járásbiróságnál egy Hoszszu nevű oláh ügyvéd igyekezett is ezen rendelet ellen felfolyamodással élni, a járásbíró azonban kereken visszautasította a felfolyamodás jogosultságát.

Az új katonai perrendtartás. Katonáék számára a magyar és osztrák hadügyminiszterumban új büntető perrendtartási szabályzatot dolgoztuk ki. Ez a szabályzat az igazságszolgáltatás újabb és keresztyénibb alapelvein nyugszik. Meg lesz engedve a vádeljárás, a közvetlenség, a szabadbizonyítás, az ítélet ellen való jogorvoslás. Egy szóval, katonáék és ezután új módilag kapják a kurtavasat és a várfogságot.

Állami gyermekmenhelyek. Széll Ignác, államtitkár Erdélyben időzik, és a székelyföldön több állami gyermek menhelyet akar felállítani. Ez is egyik megoldása a székely kérdésnek.

A munkásokért. Darányi Ignác, földmive-

lési miniszter már több ízben jelét adta, minisztersége alatt, hogy nem csak ajkain hordozza a munkás nép jóllétét, de valóságban meg is cselekszi, hogy azt elérjék. Ujabban Békésvármegyében, hol pedig szocializmus egyik főhadiszállása, 20.000 koronát engedélyezett munkásházaképítésére. Ugyancsak Hódmezővásárhelyen, szintén a tevékeny Lukács György főispán kezdeményezésére, még az idén 50 munkásház készül el 30.000 korona költséggel. Ezeket a munkásházakat, jó magaviseletű szegény munkások családjai kapják s azért 12 éven keresztül 50 koronát kell fizetniök, a tizenkét év leteltével aztán ez a ház az illető munkáscsalád

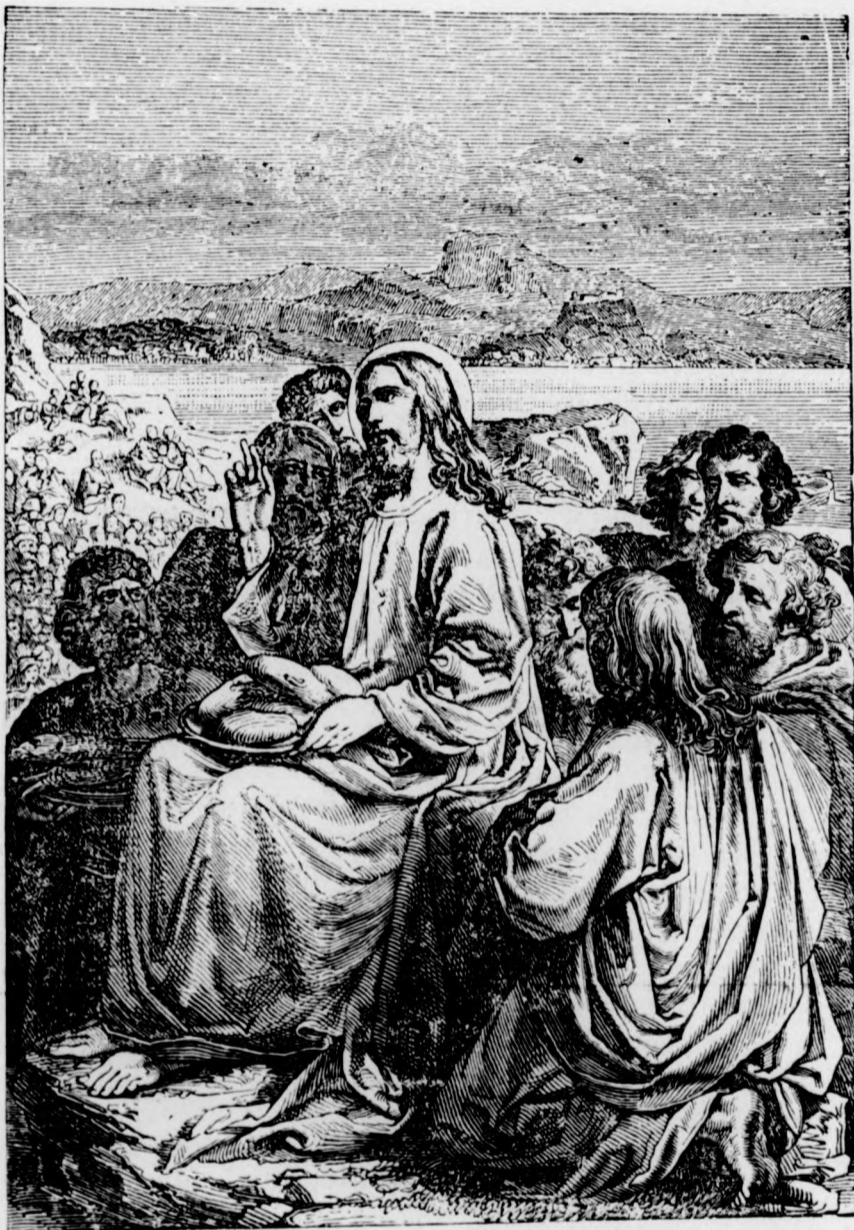
tulajdonába megy át. — Ezzel a bölcs intézkedéssel megint két igen fontos társadalmi cél érnek el. Az első, hogy a munkások egészséges, szép lakáshoz jutnak s másodsorban kedvet kapnak az ingatlan vagyonszerzéséhez, a házvételhez és ebből a célból a takarékosághoz szoknak. Mert általános tapasztalat, hogy a szocializmus leküzdésének egyik igen hathatós szerepe éppen a takarékoság. A szocializmust, terjedését ugyanis mindenütt az élvezethajhászat, az iszákosság, pazarlás követi vagy megelőzi. Az ilyen, mindenéből kifosztott, éhező, elrongyosodott munkás lesz aztán a szocializmus legrajongóbb zászlóvivője.

A kiegyezés. Bécsből az a hír érkezik, hogy Széll Kálmán megkötötte az osztrákokkal a kiegyezést tíz esztendőre. A „Magyar Szó“

czimű újság azt is tudni véli, hogy a kiegyezés a mi házunkra történt. A kormánypárti lapok ezt tagadják. Majd meglátjuk a valót.

Egyházi élet.

Majláth püspök nem megy. A nagyváradi róm. kath. püspökség a Schlauch püspök halálával megürült. Betöltése már is foglalkoztatja az illetékes köröket. Sok jelölről beszélnek. Szóba került az erdélyi róm. kath. püspök, gróf Majláth Gusztáv Károly ur személye is, hogy komolyan-e, azt nem kutatjuk. Minket az érdekel, hogy Károly püspök nyilatkozott, hogy nem megy. Igaz, ugyan, hogy neki „csak csekély hatvanezer forint“



évi jövedelme van, de ezt nem cseréli fel a nagyváradi félmillió püspöki jövedelemmel, mert „igen fontos missziót lát“ maga előtt Erdélyben. Aztán, nem is kell neki pénz, mert van neki elég magán vagyona; vele van az édes anyja, a ki szintén dúsgazdag és mindketten gazdag jövedelmüket egyházi célra fordítják. „Száli, Száli, te nem panaszkodol“.

Mi úgy tudjuk, hogy Károly püspök magát második Pázmánnak képzele és lelki szemei előtt a primási szék lebeg, hogy a pápai székről ne is beszéljünk, ahhoz pedig igen jó lépcső lenne a nagyváradi püspöki szék. Am, maradjon. Nem ijedünk meg tőle, csak arra kérjük, hogy abból a csekély „hatvanezer frt“ évi jövedelemből *vegyen vagy egy bibliát is a hiveinek* és az evangéliummal töltsön be missziót, akkor sokkal hálásabb lesz iránta Erdély.

Uj református püspökség. Egyik napi lap azt írja, hogy a békés-bánati ref. egyházmegye papsága mozgalmat indított, hogy a békés-bánati egyházmegye, a mely legnagyobb az országban, püspökséggel egyházmegyei kerületté szerveztessék, három új egyházmegyével. Az egyházmegye akként kerekítették ki, hogy Békésvármegyével megalakították a békési egyházmegye. Csongrádvármegyével a csongrádi egyh. és Csanád, Temes és Krassó-Szörénymegyéből, mint a melyek igen kevés ref. hívőkkel bírnak, szerveznék a bánati ref. egyházmegyét. A három új egyházmegyében a ref. lelkek száma 200 ezer, a mely így oszolna el: a békési ev. ref. egyházmegyében 100 ezer, a csongrádi ev. ref. egyházmegyében 80 ezer és a bánati ev. ref. egyházmegyében 19 ezer az ev. ref. hívők száma. Ezt a tervet az egyházmegye papsága és preszbiteriuma keresztül akarja vinni már a temesvári őszi gyűlésen. Hogy ez a hír a valóságnak mennyiben felel meg, azt még határozottan nem tudjuk. A magunk részéről azonban helyesnek tartjuk az eszmét. Nyerne vele egyetemes egyházunk külsőleg és belsőleg. Külsőleg szaporodnék egygyel ref. püspökeink száma és a felekezeti közti s az állami életben nagyobb erkölcsi nyomatékkal bírnánk, míg belsőleg a lelki gondozás sokkal hatályosabb lenne. Meg kell ragadni a kedvező alkalmat, a mely most vagyon.

Püspöklátogatás. Kiss Áron, a tiszántuli ev. ref. egyház agg püspöke, jul. hó huszadikán meglátogatta a gönczi egyházat. Hivatalos fogadtatás az egyházfő kívánságára nem volt, csupán a presbiterium tisztelt hivatalosan nála. Utána résztvett az istentiszteleten. A főpásztor Füzy János ottani lelkész vendége volt.

Levették a kétfejű sast. A kölesdi református templom tornyát 1822. óta éktelenítette egy kétfejű sas. A múlt hó 18-án végre levették a rusnya madarat. Ez alkalommal a kölesdi ifjuság ünnepélyt rendezett. A kétfejű sas helyébe magyar zászlót helyeztek, a harangokat meghúzták. És a „Himnusz“, meg a „Szózat“ éneklésével lelkesedésbe hozták az ott lévő nagy számú nézőket. Mindenkin látszott a határtalan öröm, a mit a gonosz madártól való megszabadulás keltett. Ugyancsak tüntetni fognak a magyar czimer elhelyezésekor is s akkor még fényesebben fogják azt megünnepelni.

Vajha a kétfejű sas lidércznyomása alól megszabadulna nemcsak e község, hanem az egész ország. Talán nem is akad több ref. templom ez országban, melyen kétfejű sas lenne.

Nem kell születési bizonyítvány. A belügyminiszter rendkívül fontos intézkedést tett. Ugyanis elrendelte, hogy a gyerekek beiratásához nem kell többé születési bizonyítvány, a minek beszerzése részint fáradságos, részint költséges. Ezután tanúsítványt állít ki díjtalanul és bélyegtelenül az anyakönyvvezetőség. Van azonban e rendeletnek sokkal mélyebb értéke is. A törvénytelen gyermekek nem fogják már hatéves korukban pajtásaik gunyos megjegyzéseit hallani s az ilyen tanúsítvány ugyanolyan erkölcsi értéket ad az ártatlan, eddig meghurczolt gyerekeknek, mint a többinek. Nagyon helyes intézkedés, de azt szeretnők, ha a belügyminiszter ur, vagy a kormány a vadházasságok megszüntetésére nézve is tenne már valamit.

A francia szerzetesrendek felett az új *Combes* kormány meghuzatta a halálharangot. Szigorú kézzel hozzá lát, hogy azok a szerzetesrendek, melyek az állam törvényeinek alá nem vetik magukat, feloszlattassanak. E miatt a pápa-pártiak mesterséges tüntetéseket rendeztetnek maguknak, így akarják ügyök mellett az utcát segítségül hívni. A kormány azonban nem tágit.

Világkrónika.

Zavarok Ázsiában. Afganisztánból riasztó hírek érkeznek. Hadseregét most újra szervezi és 80 ezer főre akarja emelni a rendes hadsereget az afganisztáni emir. A nagy készülődésnek az az oka, hogy az angolokkal összetűzött az afgán emir. Az emir nem is titkolja abbéli szándékát, hogy minden összeköttetést megszakít az angolokkal. — Egy londoni távirat már azt is tudni akarja, hogy az emir csapatai és az indiai angol katonák közt a napokban harc is volt Simla közelében. Afgán törzsek azután betörték Indás területre és raboltak, meggyújtogattak. Mindenesetre komoly jelenségek ezek.

A török-montenegrói határvillongások még egyre tartanak. A montenegróiak a törökök ellen a szultánnál tettek panaszt, de orvoslást nem nyertek. Erre Velika mellett kétezer montenegrói katona átlépte a határt. Erre aztán megmozdult a török kormány. Sürgősen felszólította a montenegrói kormányt, hogy rendelje vissza csapatait a török területről. Ha ezt megteszik a montenegróiak: akkor — úgy mond a török kormány — a kért elégtételt megkapják a határsértésért. Ezenkívül a szultán, Miklós fejedelemhez küldött rendkívüli követe útján, sajnálkozásának is kifejezést adott a történetek fölött. Ennyi könyörgésre megengyhült a montenegrói fejedelem és a csapatokat visszarendelte.

A kolera pusztítása. Felső-Egyiptomban a kolera szedi áldozatait. Asszont kerületben július 15 és 20-ika közt 154 megbetegedés és 103 haláleset fordult elő. Az egészségügyi tanács hét napra emelte föl a vesztegzárt a Földközi-tenger és a Suez-csatorna egyiptomi kikötőivel szemben. Gyümölcs és főzelékek behozatalát megszüntették.

Elsülyedt hajó. Németországban az Elba folyó torkolatához közel, a napokban elsülyedt a „Primus“ nevű gőzhajó. A Primus a legrégebb hajó, mely az Alsó-Elbán közlekedik, 1844-ben épült Angolországban. Julius 21-én este negyed 11 órakor 185 utassal indult el Cranzból Hamburgba. Alighogy elindult s a szabad Elbába jutott, feltűnt vele szemben a Hamburg-Amerikai nagy vontatóhajója, a Hansa. A törvények értelmében a Hansa jobb oldalt akarta kikerülni a Primust s ezért ezt a jelzést adta neki: jobbra kerülünk. A Primus kapitánya a jelzést félreértette és balra került, így a Hansa egyenesen neki ment és a közepén kettészelte. Az utasok közül 112-en a vízbe fulladtak. A többi megszabadult.

A pápa világi uralma. San Jago di Compostelle-ben (Spanyolország) egy katolikus kongresszus nyílt meg, mely elhatározta, hogy Spanyolország összes katolikusai között mozgalmat indít a pápa világi hatalmának helyreállítása és a közoktatás teljes egyházasítása érdekében. Szépen halad előre a világ folyása!

Az amerikai magyarok nemzeti zászlaja. Az amerikai magyarok körében nagy mozgalom indult meg az Országos Nemzeti Szövetség által küldendő nemzeti fogadtatására. A küldöttség auguszt. 17-én indul el Budapestről. Több mint száz magyar egyesület fog a tengerpartra vonulni zászlókkal és zenekarokkal. Az ünnepség, mely tudvalevőleg a legrégebb amerikai magyar egyesület 10 éves fennállásának örömnépe, több napig tart s igen nagy-szabású lesz.

Az élet kenyere.

(Képpel.)

Ján. VI. 48.

„Én vagyok az életnek ama kenyere“ — így szólt Jézus a sokasághoz az evangéliumokban leírt azon csodatétele után, midőn öt kenyérral és két hallal ötezer embert megvendégeit és a mely jelenetnek képét mai számunkban kedves olvasóinknak bemutatjuk.

Nem minden alkalom nélkül való dolog megemlékezni most e szavairól, most a midőn határainkról mi is elveszük az örök jóságnak áldásait. Most, a mikor megelégtettünk Istennek ajándékai-val; mikor hálás szívvél áldjuk a mezők Urát, ki oly jó volt hozzánk, hogy megadta ez esztendőben is a testünk fönntartására szükséges javakat, most kell leginkább eszünkbe jutnia annak, hogy a mi Atyánk nemcsak testünket, de lelkünket is épen így gondozza.

Istenszeretet. A ki ötöle áldásokat veszen, kell hogy hálával fogadja azt. És mi sohasem lehetünk hálásabbak iránta, mintha az ő lényének megfelelő, neki leginkább tetsző ajándékkal kedveskedünk, ha szeretjük őt.

E szeretetből következik aztán minden jó a világon. Nézzük csak! Isten szeretetből adta nekünk a mezők áldásait, s nekünk szeretettel kell fogadnunk azokat. Ha hálára buzdul szívünk az ő jóságáért, azért, mert nem tett ki minket a nyomor-

nak, emlékezzünk meg azokról, kik talán csekélyebb, vagy épen elégtelen mértékkel részesültek ez áldásokban.

Egyik jó tiszteletes úr, midőn örvendező szívvél beszélte nekem a napokban, hogy mily szép reményekkel néznek ő és az ő hivei az ideai gabonatarítás elé, hozzátette, hogy most meg is fog emlékezni azokról, a kik szükségben szenvednek, a kiktől elemi csapás, vagy másféle veszélyek elvették Istennek áldásait. Hivei pedig megígérték; hogy a szép példát szintén követni fogják.

Ugy-e kedves olvasók, itt már a szeretből szeretet származott? Mert az Istennek irántunk tanusított nagy szeretetéből szintén szeretetnek kell születnie.

Csak így leszünk méltók Istennek további kegyelmére, szeretetére.

A kenyeret, melyet a gabonából készítenek azért esszük, hogy testi életünket fönntartsuk vele. De Isten nekünk nemcsak földi, de mennyei kenyeret is adott, s szüntelen gondoskodik arról, hogy abban is szükségét sohase szenvedjünk. Táplál az evangélium erejével, mint lelkünknek legszükségesebb eledelével, de ha mi azt el nem fogadjuk, ha nem vesz mi bennünk lakozást amaz igazi „életnek kenyere“, ki azért jött alá, hogy megtartsa minket, szóval, ha nem lakik közöttünk a Jézus szelleme: elveszünk, elpusztulunk, éppúgy, mint testünk elpusztul táplálék nélkül.

Ha azért afiai élvezitek a jóságos Istennek áldásait, emlékezzetek meg arról, a ki adta azokat, jusson eszetekbe, hogy ő nemcsak testi életünket, de lelki életünket is éppen úgy ellátta eledellel, adott nekünk valóságos mennyei kenyeret, az ő szent fiát, kinek beszéde megtart, élete örök életre vezet mindnyájunkat, de csak úgy, ha őt követjük, ha ő él bennünk.

Vegyes hírek.

Életmentő tanító. E hó 20-án a gömörmezei Berzété községben, a kertek alatt folyó Sajóban kisebb gyermekek fürödtek, kik közül özv. Tóth Andrásné hét éves fiacskáját a sebesen rohanó ár magával ragadta. A megijedt gyermekcsoport iszonyu sikoltozásban tört ki, mire a közelben levők közül többen a folyóhoz siettek, köztük Tóth Albert ev. ref. tanító is, ki látva a szörnyü veszélyt, melyben a kis gyermek forgott, halált megvető bátorsággal, ruhástól rohant a habok közé s a már-már fuldokló gyermekkel szerencsésen a partra úszott.

Különös esküvő. Különös esküvő volt a napokban Jewington amerikai városban. A menyasszonynak nem volt egy karja sem s így a jeggyűrűt a bal lábának nagy ujjára kellett huzni. Az esküvő után a bal lába ujjai közé fogott tollal irta alá a házassági szerződést.

Hatvanezer koronás váltóhamisítás. Weitner Gyula fiatal vezérkari százados, a ki legutóbb a honvédelmi miniszterium mozgósítási irodájában dolgozott, váltót hamisított, — összesen vagy hatvan ezer koronára — és hogy katonai bíróság elé ne

kerüljön, mielőtt büne nyilvánvaló lett, lemondott a tisztí rangról s csendesen elutazott — Amerikába.

Egy falu lázadása. Pánk, hunyadmegyei község az erdő- és legelő-elkülönítési, osztályozási és becslési ügyben tartott tárgyalások alkalmával fellázadt a hatóság ellen. Minden épkézlábu ember fegyvert, kapát, kaszát, dorongot ragadott, a harangokat félreverték és úgy rohantak a 30 csendőr fedezete mellett működő bizottságra. Erre a csendőrök tüzet adtak, a mi egy kissé megfélemlítette az erdőbe vonult lakosságot. Másnap Szászvárosról egy század katonaság vonult ki és lefegyverezte a fellázadt népet. Negyven bujtogató oláhot letartóztattak.

Patkányjárás Turinban. Turin városában most különös járvány pusztít. Az egész várost patkányok millió lepték el. Alig tudnak ellene védekezni. Megtámadják a postát is s elragadják a leveleket, úgy, hogy a postaigazgatóság arra kérte a feladókat, hogy a leveleket és csomagokat bádogszéllel lássák el. Hiába használnak patkánymérget. A kutyák és macskák rémülten futnak a patkánysereg elől.

Iszákos emberek alkonya. Trenton-ban (New-Jersey) szorgalmas munkásleányok szövetkezetet alkottak oly célból, hogy egyikőjük se megy férjhez iszákos emberhez. A drákói határozat így szól: „Igérem, hogy olyan ember házassági ajánlatait, a ki a szesz italok élvezetétől magát vissza nem tartja, mindenkor a legerélyesebben visszautasítom.“ A ki tehát Trentonban meg akar nőszülni, mondjon le a butykosról mindhalálíg. Mondjon le!

A kolozsvári Mátyás-szobor. A Kolozsvárott fölállítandó Mátyás király-szobrot ez év október 12-én fogják ünnepiesen leleplezni.

Bécsből Pozsonyig usztak. Groah Frigyes és Piovaty Róbert bécsi orvosnövendékek mult héten csütörtökön délben a Dunán úszva Bécsből Pozsonyba érkeztek. A két fiatalember a 60 kilométeres utat 6 óra 24 perc alatt tette meg pihenés nélkül.

A pipa halottja. Kispesten különös módon halt Horváth Lajos vállalkozó. Horváth kurtaszáru pipával a szájában sietett haza és a sima aszfalton megcsuszott s elvágódott. A pipa szára beleszaladt a szájába s keresztül döfte vele a gégejét. A szerencsétlen ember rövid idő múlva meghalt.

A cifra élet vége. Swetlik Nándor pozsonyi keztyüsmester, szerény és szorgalmas iparos volt, dolgozott éjjel-nappal s közben 200 ezer forintot főnyeremény ütötte a markát. Ez a szerencséje lett a szerencsétlensége. Mert első dolga most az volt, hogy mesterségét abbahagyta. Úri életre adta magát, pénze elfogyott, iparával nem boldogult többé. Koldus-szegényen halt meg az elmúlt héten egy budapesti kórházban.

Az ura miatt. Kolozsvárt Hatházi Ferenczné öngyilkossági szándékból a Szamosba ugrott. Egy derék rendőr azonban kimentette. A kihallgatáson azt vallotta, hogy az ura rossz bánás módja miatt akarta magát elpusztítani. Az összecsdült néptömeg az urát majdnem össze-vissza veri, ha a rendőrség közbe nem lép. Milyen szép is a szép házasság élet!

Medveadászat. Kézdi-Almás községtől alig pár kilométernyire fekvő fenyves erdőben egy négy éves nőtény medve garázdálkodott két bocsával már hetek óta. A napokban ifj. Bertalan András kézdi-almási köz-

ségi pénztárnok hajsztát indított ellenük és sikerült is az anyamedvét leterítenie. — A medve 150 kiló súlyu volt. Husát azonnal szétosztották a községben.

A Hadik-huszárezred jubileuma. Az aradi Hadik-huszárezred július 26 és 27-én ünnepelte meg 200 éves fennállásának jubileumát. Ez alkalommal az ezred nagy ünnepet rendezett. Kétszáz éves történetéből egyik fényes győzelme Berlin városának bevétele volt 1757-ben. Gróf Hadik tábornok 3400 huszárcsapatjával es egyetlen ágyuval oly ügyes rohamot intézett a városra, hogy a 6000 emberből álló helyőrség megadta magát. Hadisarczul 600 ezer tallért kapott és gyorsan távozott is, mert nyomában volt 30 ezer vasas német.

Segítsünk a meglátogatottakon! Nap-nap után vesszük a szomorú tudósításokat, hogy a vihar és jég egész vidékek termését semmivé tette, kitorva a nép kezéből a kenyérnek botját. Ujabban Felfalu, Keszü és vidékeik szenvedtek súlyos csapásokat. Megrendítő a kép, mit a pusztulásról írnak s a nyomor előre vetődő árnyéka. — Az illető vidékek ref. egyházi értekezletei szép feladata most megkeresni minden testvér-értekezletet, hogy gyűjtsenek az őszön e szegény hitsorsosaink felsegélésére. — Mi magunk is szívesen fogadunk javukra adományokat, melyet az ottani papi hivataloknak kézbesítendünk kiosztásra. Magunk megkezdjük a gyűjtést 20 koronával. Segítsünk „hitünk cseledein!“

Köszönet nyilvánítás. A kolozsvári ev. ref. Szeretetház javára Tiszteletes Vásárhelyi Lőrincz őralja-boldogfalvi ev. ref. lelkész ur folyó évi május hó 24-én 150 koronát küldött — mint a nagyenyedi egyházi értekezleten gyűlt adományt. A Szilágy-Szolnoki egyházmegye időközi kamat czimen ugyancsak a Szeretetház javára 19 korona 12 fillért adományozott. Fogadják a nemes szívű adományozók nagybecsű adományaikért a Szeretetház intéző bizottságának hálás köszönetét.

A kolozsvári püspöki vizsg. egyházközség presbyteriuma jul. 29-én tartott ülésében elhatározta, hogy a *magyarutczai negyedben egy rendes papi állomás lehető sürgős betöltése iránt megteszi a lépéseket.* A díjlevél tervezet azonnal meg is állapítottatott s közelebbről a képv. közgyűlés elé kerül. Lakáson és stolán kívül 2400 kor. alapfizetés és 4 izben esedékes 400—400 kor ötödéves szolgálati pótlék van tervbe véve. — Valóban végső ideje volt, hogy ez állomás betöltessék. A fizetés, ha első pillanatra nem is látszik nagyon megfelelőnek a szép ötödéves pótlékokkal meghalad egy középiskolai tanári fizetést. Aztán remélni lehet, hogy az illető megválasztott egyén eddigi szolgálataiból is beszámítható lesz 5—10 év. Csak valami apostoli buzgalmu lelkészt kapna az egyház. Mert bizony ide az kell!

